

Урок 2

Тема: Порівняння і округлення десяткових дробів

Для того, щоб вивчити тему порівняння дробів, вам необхідно знати властивість десяткового дробу.

Властивість десяткового дробу

Якщо до десяткового дробу дописати справа нуль (або декілька нулів), то дістанемо дріб, який дорівнює даному. Наприклад $4,35=4,35000$.

Якщо десятковий дріб закінчується нулями, то ці нулі можна відкинути й дістанемо дріб, який дорівнює даному. Наприклад $2,300=2,3$.

Порівняння десяткових дробів

Із двох десяткових дробів більший той, у якого більша ціла частина.

$$\underline{35},6 > \underline{6},345$$

Якщо кількість цифр у дробових частинах різна, порівняй ці кількості, приписавши необхідну кількість нулів справа в тому дробові, де це необхідно, і порівняй дробові частини.

Порівняємо дроби 3,42 і 3,423. Запишемо перший дріб так: $3,42 = 3,420$. Оскільки $3,420 < 3,423$, то $3,42 < 3,423$.

Приклад Запишіть три числа x , що задовольняють нерівність $3,7 < x < 3,8$.

Допишемо до десяткових дробів нулі $3,70 < x < 3,80$. Відповідь: 3,73; 3,75; 3,77.

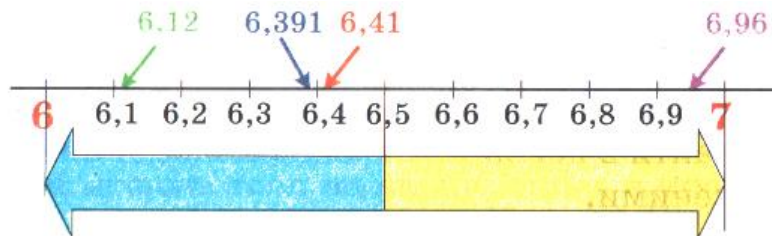
Округлення десяткових дробів

На практиці часто виникає потреба округлити десяткові дробу.

Приклад Земельна ділянка прямокутної форми, довжина якої дорівнює 29 м, а ширина – 24 м, має площу 696 м^2 , або 6,96 сотки.

На практиці число 6,96 округляють и кажуть, що площа ділянки наближено дорівнює 7 соткам, записують $6,96 \approx 7$.

Чому ж число 7, а не 6, вважають наближеним значенням числа 6,96? Так домовились тому, що число 7 – найближче до 6,96 натуральне число.

Округлюючи десятковий дріб до певного розряду:

- 1) усі цифри, записані після цього розряду, замінюємо нулями або відкидаємо (якщо вони стоять після коми);
- 2) якщо першою цифрою за цим розрядом є 0,1,2,3,4, то останню цифру, що залишилася, не змінюємо; якщо першою цифрою за цим розрядом є 5,6,7,8,9, то останню цифру, що залишилася, збільшуємо на 1.

Приклад Округли число 32,372 до сотих.

Розв'язання. $32,372 \approx 32,370$.

Підкреслюємо цифру, що стоїть у розряді сотих, цифру тисячних замінюємо нулем, а цифру сотих залишаємо без змін, оскільки наступною за нею є цифра 2. Проте $32,370 = 32,37$. Тому $32,372 \approx 32,37$.

Приклад Округли число 983,42 до десятків.

Розв'язання. Якщо десятковий дріб округлюють до розряду, вищого за одиниці, то дробову частину відкидають, а цілу частину округлюють за правилом округлення натуральних чисел. Тому $983,42 \approx 980$.

Якщо при округленні десяткового дробу остання цифра, що залишилася у дробовій частині, буде 0, то відкидати її не можна (як ми це робимо з точними числами). У цьому разі цифра 0 наприкінці дробової частини показує, до якого розряду округлено число.

Приклад Округли число 43,957 до десятих.

Розв'язання. $43,957 \approx 44,0$.

Завдання для виконання:

1. Порівняй числа:

1) 12,1 і 13,4;	2) 14,50 і 14,5;
3) 17,01 і 17,1;	4) 15,29 і 15,31;
5) 16 і 16,05;	6) 1,57 і 1,5;
7) 17,98 і 18;	8) 12,135 і 12,14;
9) 42 і 42,00;	10) 1,0256 і 1,1;
11) 52,173 і 52,171;	12) 12,001 і 12,0001.

2. Округли до:

- 1) десятих: 7,167; 2,853; 4,341; 6,219; 6,35;
- 2) сотих: 0,692; 1,234; 9,078; 6,417; 0,025;
- 3) одиниць: 12,56; 13,11; 17,182; 25,597;
- 4) десятків: 352,4; 206,3; 425,5.

Перевір себе:

Завдання №1

1) <

2) =

3) <

4) <

5) <

6) >

7) <

8) <

9) =

10) <

11) >

12) >

Завдання №2

1) 7,2; 2,9; 4,3; 6,2; 6,4;

2) 0,69; 1,23; 9,08; 6,42; 0,03;

3) 13; 13; 17; 26;

4) 350; 210; 430.